

گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات، اظهارات و موضع‌گیری‌ها دربارهٔ

روند اجرایی برجام (۲۳)

(مقطع بررسی: ۹۴/۱۲/۱۰ تا ۹۴/۱۲/۱۶)

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۳.....	الف - گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات مرتبط با روند اجرایی برجام
۵.....	ب - گاه‌شمار اظهارات شخصیت‌های داخلی دربارهٔ برجام
۷.....	ج - گاه‌شمار اظهارات و ادعاهای مطرح شده از سوی مقامات گروه ۵+۱ و آژانس بین‌المللی اتمی (درباره برجام)
۸.....	د - رصد روند اجرایی برجام از منظر الزامات نه‌گانه رهبر معظم انقلاب
۱۰.....	هـ - بررسی پیامدهای سیاسی، امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی اجرایی برجام
۱۲.....	بررسی و تحلیل

بسمه تعالی

❏ مقدمه :

۲۳ مرداد ۸۱ نقطه عطف مهمی در تاریخ فعالیت‌های هسته‌ای ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی به‌شمار می‌آید. در پی بزرگنمایی و حتی دروغ‌گویی‌های منافقین با بهره بردن از ظرفیت‌های نظام رسانه‌ای استکبار منافقین توانستند حمله سازمان یافته‌ای به این بهانه در سطح گسترده‌ای علیه ایران اسلامی تدارک ببینند، بر این اساس پرونده هسته‌ای ایران که پیش از انقلاب در سال ۱۳۲۹ کلید خورده بود و با تأسیس سازمان انرژی اتمی و امضای قرارداد ساخت نیروگاه بوشهر شکل جدی گرفته بود، وارد دوران جدیدی در حیات خود شد.

از آن تاریخ تاکنون پرونده هسته‌ای ایران شاهد فراز و نشیب‌های زیادی بود، به گونه‌ای که در دوره دبیری شورای عالی امنیت ملی آقای روحانی (۸۲/۷/۱۳ تا ۸۴/۵/۲۴) پرونده هسته‌ای ایران شاهد صدور بیانیه سعدآباد و امضاء توافقنامه بروکسل و پاریس و در نهایت تعلیق داوطلبانه فعالیت‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی بود. اما عدم پایبندی غرب به تعهدات خود باعث شد ایران در اردیبهشت ۸۴ فعالیت‌های هسته‌ای خود را از سر بگیرد. در دوره دبیری آقای لاریجانی نیز پرونده هسته‌ای ایران شاهد چند نوبت مذاکره و در نهایت تنظیم جدول زمانی برای پاسخگویی به پرسش‌های آژانس (مدالیته) بود. این پرونده در دوره آقای دکتر جلیلی نیز سه دور مذاکره در ژنو، دو دور مذاکره در استانبول، یک دور مذاکره در بغداد، مسکو و در نهایت دو دور مذاکره در آلماتی و فریز در برابر فریز و پذیرش پیشنهاد ایران برای شکل‌گیری همکاری میان ۷ کشور را تجربه کرد.

با روی کار آمدن دولت یازدهم، مأموریت مذاکرات و حل و فصل پرونده هسته‌ای به وزارت امور خارجه انتقال یافت. حاصل این مأموریت، مذاکرات سخت و فشرده ۲۲ ماهه بود که در ۳ آذر ۹۲ توافق ژنو با عنوان « برنامه اقدام مشترک » و در ۱۳ فروردین ۹۴ بیانیه لوزان قرائت شد تا اینکه پس از نه دور مذاکرات سخت و فشرده و چندین تمدید در تاریخ ۲۳ تیر ۹۴ بیانیه جمع‌بندی مذاکرات مبنی بر دستیابی به توافق جامع (برجام) توسط مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و طرف ایرانی قرائت شد. شورای امنیت سازمان ملل نیز تنها با گذشت شش روز از دستیابی به توافق جامع، قطعنامه ۲۲۳۱ را در تأیید دستیابی به برجام تصویب نمود. برجام در ادامه پس از ۶۰ روز بررسی و مجادلات طولانی به تصویب مجلسین آمریکا (سنا و نمایندگان) رسید. سپس برنامه جامع اقدام مشترک پس از بررسی‌های کارشناسی مفصل در مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۹۴/۷/۲۱ تصویب و فردای آن روز از سوی شورای نگهبان به تأیید رسید. رهبر معظم انقلاب نیز در تاریخ ۹۴/۰۷/۲۹ ضمن نامه‌ای به رئیس جمهوری که حاوی الزامات نه‌گانه در اجرای برجام بود، برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) را با عنایت به طی مراحل مختلف برای اجرا ابلاغ فرمودند. سرانجام روز یکشنبه ۲۷ دی ماه ۱۳۹۴ رفع تحریم‌های مربوط به پرونده هسته‌ای علیه ایران به طور رسمی در بیانیه مشترک ایران و اروپا اعلام شد. بولتن حاضر نگاهی تفکیکی - تحلیلی دارد به خبرها و مواضع موافقان و مخالفان برجام در ایران و اعضاء گروه ۵+۱، پس از انتشار بیانیه و تصویب برجام در مجالس ایران و آمریکا، فراز و فرود خبرها و اقدامات اجرایی برجام. بر این اساس جریان و جهت روند برجام از سوی طرفین قابلیت ارزیابی یافته و در برنامه سازی‌ها و گزارش‌های خبری می‌تواند مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

الف - گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات مرتبط با روند اجرایی برجام

ردیف	تاریخ	رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	توضیحی مختصر درباره رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	کلید واژه‌ها ^(۱)	منبع رسانه‌ای
۱	سه شنبه ۹۴/۱۲/۱۱	تاکید صالحی بر تأخیر غرب در اجرای تعهدات برجامی خود	تهران به آنچه توافق شده است پایبند است، طرف مقابل در اجرای برخی موارد تأخیر کرده است، همچنان با وزیر انرژی آمریکا برای اجرایی شدن سازوکار اجرای برجام در ارتباط هستیم.	۴	روزنامه میزان
۲	چهارشنبه ۹۴/۱۲/۱۲	آغاز مبادله پولی اروپا با ایران	یک بانک آلمانی به عنوان نخستین بانک اروپایی پس از به اجرا گذاشته شدن برجام، مبادله پول با ایران را آغاز کرد. پس از لغو تحریم‌ها علیه ایران، یک بانک آلمانی بار دیگر در رابطه با ایران خدمات بانکی ارائه می‌دهد و از دیروز سه‌شنبه مشتریان از طریق «بانک تجاری ایران و اروپا» در هامبورگ پول به ایران واریز یا از ایران حواله‌های بانکی دریافت می‌کنند.	۴-۱۴	خبرگزاری مهر
۳	پنجشنبه ۹۴/۱۲/۱۳	اعتراض مخالفان برجام به ترامپ	یک گروه فعال در زمینه مخالفت با توافق هسته‌ای ایران از اظهارات «دونالد ترامپ»، نامزد جنجالی انتخابات ریاست جمهوری آمریکا درباره این توافق انتقاد کرده است. ، یکی از تبلیغات «کهنه‌کاران علیه توافق» که ریاست آن را مایکل پرگنت، از کهنه‌سربازان جنگ عراق به عهده دارد، اظهارات ترامپ در حمایت از هیلاری کلینتون، وزیر خارجه سابق آمریکا به عنوان مذاکره‌کننده‌ای قابل را مورد انتقاد قرار داده است. ترامپ در سال ۲۰۰۷ در پاسخ به سوالی درباره اینکه چه کسی را برای مذاکره با ایران ترجیح می‌دهد گفته است: «هیلاری همیشه آدم‌های بسیار خوبی دور و برش دارد. فکر می‌کنم کاری که او انجام می‌دهد، خوب باشد.» تبلیغات گروه مورد نظر از ترامپ به دلیل تردید ترامپ در مخالفت با توافق دولت آمریکا با ایران انتقاد می‌کند.	۱۳	خبرگزاری فارس

۱ - کدهای کلید واژه:

- ۱- بازرسی‌ها ۲- تحریم‌ها ۳- برگشت‌پذیری تحریم‌ها (مکانیسم ماشه) ۴- فرایند اجرایی برجام ۵- ادامه فعالیت‌های مبهم هسته‌ای ایران ۶- رویکرد مثبت به توافق هسته‌ای ۷- رویکرد انتقادی به توافق هسته‌ای
 ۸- ادعای تداوم سیاست‌های توسعه‌طلبانه ایران در منطقه ۹- پیامدهای برجام ۱۰- روند بررسی برجام در ایران ۱۱- الزامات نه‌گانه و فرآیند اجرایی ۱۲- الزام آور نبودن (نامعتبر بودن) برجام
 ۱۳- سیاست‌های خصمانه واشنگتن در برابر تهران ۱۴- لغو و توقف تحریم‌ها

ردیف	تاریخ	رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	توضیحی مختصر درباره رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	کلید واژه‌ها ^(۱)	منبع رسانه‌ای
۴	جمعه ۹۴/۱۲/۱۴	بازداشت چند تبعه اروپایی و آمریکایی به اتهام دور زدن تحریم‌های ایران	دستگیری ۶ نفر در ایتالیا به بهانه تلاش برای فروش فناوری‌های دوگانه به ایران؛ خبرگزاری «آنسا» ایتالیا مدعی شده تجهیزات ضبط شده از متهمان آنتن‌های مخابراتی و دستگاهی برای تغییر دادن لوله‌های فولادی را شامل می‌شود که قابل استفاده در فناوری‌های موشکی هستند. وزارت دادگستری آمریکا می‌گوید یک تبعه این کشور به اتهام صادرات پودر کوبالت نیکل به ایران، بازداشت شده و قرار است در دادگاه حاضر شود. دستگاه قضایی آمریکا از بازداشت مقام اجرایی ارشد یک شرکت بین‌المللی متالورژی به اتهام صادرات غیرقانونی فلزات با کاربری دوگانه غیرنظامی-نظامی به ایران خبر داد. «اردال کیویومکو» ۴۴ ساله، شهروند آمریکا و ساکن نیویورک است.	۲	خبرگزاری فارس باشگاه خبرنگاران
۵	شنبه ۹۴/۱۲/۱۵	درخواست اعمال تحریم بر ضد شرکت ماهان	۴ سناتور آمریکایی با ارسال نامه‌ای برای جک لو وزیر خزانه داری این کشور خواستار اعمال تحریم‌های اقتصادی علیه شرکت هواپیمایی ماهان به خاطر همکاری با حزب الله لبنان شدند. کیلی آیوت، کریس کونز، لیندسی گراهام و ریچارد بلومنتال در این نامه نوشتند: ماهان ایر به فعالیت ادامه می‌دهد و حتی شبکه تجاری بین‌المللی خود را گسترش داده است. اکنون وقت اعمال تحریم علیه شرکت‌هایی است که به ماهان ایر کمک می‌کنند.	۲	خبرگزاری تسنیم
۶	یکشنبه ۹۴/۱۲/۱۶	تحریم یک شرکت چینی به اتهام دور زدن تحریم‌های ایران	آمریکا یک شرکت بزرگ ارتباطی چین را به دلیل معامله با مخابرات ایران تحریم می‌کند. شرکت زد. تی. ای که به فروش غیرقانونی محصولات آمریکایی به مخابرات ایران متهم شده، احتمالاً از روز سه‌شنبه در فهرست تحریم‌های وزارت بازرگانی آمریکا قرار می‌گیرد.	۲	خبرگزاری فارس
۷	یکشنبه ۹۴/۱۲/۱۶	جلسه مطبوعاتی روحانی درباره برجام و..	اجرای برجام را از ظریف و طیب‌نیا پرسید نه صالحی؛ رییس جمهور با اشاره به دستاوردهای برجام گفت: چند سال قبل در مخیله کسی نمی‌آمد که ما می‌توانیم راجع به مواد هسته‌ای تبادل مواد داشته باشیم، کیک زرد بخیریم و یا آب سنگین در دنیا بفروشیم. برخی از بانک‌ها هنوز یک مقدار هراس دارند که نکند با ایران وارد مبادله شویم. به هر حال مارگزیده از ریسمان سیاه و سفید می‌ترسد. ریسمان که با کسی کار ندارد. بانکی که قبلاً جریمه شده به خاطر کار با ایران، ممکن است امروز کار را شروع نکند. آمریکایی‌ها باید در این زمینه فعال تر باشند.	۴-۱۴	الف

ب - گاه‌شمار اظهارات شخصیت‌های داخلی دربارهٔ برجام

ردیف	تاریخ	مقام بیان‌کننده	موضوع محوری	اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
۱	دوشنبه ۹۴/۱۲/۱۰	غلامعلی کامیاب، معاون ارزی بانک مرکزی	برقراری سوئیفت	سه‌میه ایران در صندوق بین‌المللی پول با ۱۳۸ درصد افزایش از رقم قبلی ۱,۴۹۷ میلیون SDR به رقم جدید ۳,۵۶۷ میلیون SDR افزایش یافت و به تبع آن حق رای کشورمان در این صندوق نیز از ۰,۶۲ درصد به ۰,۷۴ درصد رسید؛ این امر از طریق سوئیفت انجام شده است. افزایش سه‌میه ایران در صندوق بین‌المللی پول با پرداخت ۷۸۰ میلیون دلار از طریق سوئیفت انجام شد، یکی از نشانه‌های عملیاتی شدن سوئیفت کاهش هزینه‌های پرداخت است.	الف
۲	سه‌شنبه ۹۴/۱۲/۱۱	علی‌اکبر صالحی، و معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان انرژی اتمی	تعهدات برجامی غرب	تهران به آنچه توافق شده است پایبند است، طرف مقابل در اجرای برخی موارد تاخیر کرده است، همچنان با وزیر انرژی آمریکا برای اجرایی شدن سازوکار اجرای برجام در ارتباط هستیم. برخی از بانک‌های بزرگ اروپایی تحریم‌های اعمال شده علیه ایران را به طو کامل برنداشته‌اند.	روزنامه میزان
۳	جمعه ۹۴/۱۲/۱۴	حمیدرضا چیت‌چیان، وزیر نیرو در اجلاس مشترک ایران و آلمان	همکاری‌های بین‌المللی	با همکاری مشترکی که ایران بعد از لغو تحریم‌ها آغاز کرده است، رشد اقتصادی ایران به ۸ درصد خواهد رسید این شرکت آلمانی اوایل سال جاری و پس از توافق هسته‌ای میان ایران و غرب که به برداشته شدن تحریم‌های بانکی، کشتی‌رانی و بیمه منجر شد، نخستین شرکت مهم آلمانی بود که برای برقراری رابطه اقتصادی با ایران تفاهمنامه تجاری امضا کرد.	خبرگزاری فارس
۴	شنبه ۹۴/۱۲/۱۵	علی‌اکبر صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی	تاثیرات مثبت برجام بر صنعت هسته‌ای ایران	من همواره گفته‌ام و باز هم تاکید می‌کنم که در بحث هسته‌ای مسئولیت فنی آنچه را انجام داده‌ام و تمام تبعات آن را می‌پذیرم و در این خصوص هم من پاسخگو هستم. در حال حاضر هم خیالم از نظر فنی این توافق کاملاً راحت است. غنی‌سازی ما ادامه پیدا خواهد کرد. رآکتور آب سنگین ما حفظ شده و تحقیق و توسعه هم ادامه خواهد داشت.	خبرگزاری فارس
۵	شنبه ۹۴/۱۲/۱۵	مجید تخت‌روانچی، معاون اروپا و آمریکای وزارت امور خارجه	مناسبات بانکی در پسا تحریم	مجید تخت‌روانچی معاون اروپا و آمریکای وزارت امور خارجه به اشاره به احتیاط بیش از حد بانک‌های اروپایی در تعامل با کشورمان گفت: این احتیاط بی پایه است و محافظه‌کاری بیش از حد سبب می‌شود در بهره‌گیری از این وضعیت عقب بمانند. «مجید تخت‌روانچی» در دومین همایش تجاری و بانکی ایران و اروپا افزود: آمریکایی‌ها اعلام کردند مانعی برای کار تجاری اقتصادی در چارچوب برجام وجود ندارد اما کم‌اطلاعی بانک‌های اروپایی نسبت به موضوع لغو تحریم از چالش‌هاست.	خبرگزاری جمهوری اسلامی

منبع رسانه‌ای	اظهارات مطرح شده	موضوع محوری	مقام بیان کننده	تاریخ	ردیف
الف	اجرای برجام را از ظریف و طیب‌نیا بپرسید نه صالحی؛ رییس جمهور با اشاره به دستاوردهای برجام گفت: چند سال قبل در مخیله کسی نمی آمد که ما می توانیم راجع به مواد هسته ای تبادل مواد داشته باشیم، کیک زرد بخریم و یا آب سنگین در دنیا بفروشیم.. برخی از بانک ها هنوز یک مقدار هراس دارند که نکند با ایران وارد مبادله شویم. به هر حال مارگزیده از ریسمان سیاه و سفید می ترسد. ریسمان که با کسی کار ندارد. بانکی که قبلا جریمه شده به خاطر کار با ایران، ممکن است امروز کار را شروع نکند. آمریکایی ها باید در این زمینه فعال تر باشند.	وضعیت اجرایی برجام	حسن روحانی، رئیس جمهوری	یکشنبه ۹۴/۱۲/۱۶	۶

ج - گاه‌شمار اظهارات و ادعاهای مطرح شده از سوی مقامات گروه ۱+۵ و آژانس بین‌المللی اتمی (درباره برجام)

ردیف	تاریخ	مقام بیان کننده	موضوع محوری	ادعا یا اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
۱	دوشنبه ۹۴/۱۲/۱۰	اد رویس، رئیس کمیته امور خارجی مجلس نمایندگان	تغییر ناپدیری سیاست‌های کلان ایران	رئیس جمهور، باراک اوباما با مجلس نمایندگان شرط بست که ایران میانه روتر و پاسخگوتر خواهد شد. با اینکه هنوز ساعاتی از اجرای توافق هسته‌ای نگذشته است، رژیم ایران ۲۹۶۷ نفر از حدود ۳۰۰۰ نامزد میانه رو در انتخابات مجلس (شورای اسلامی) را رد صلاحیت کرد. این کشور دو بار قطعنامه های سازمان ملل را با آزمایش موشک های بالستیک نقض کرد. ایران با دسترسی به ۱۰۰ میلیارد دلار از دارائی های مسدود شده خود و لغو تحریم ها، اکنون کشور برتر منطقه است.	مونیتورینگ خبرگزاری صدا و سیما
۲	دوشنبه ۹۴/۱۲/۱۰	جان بینر، نماینده جمهوریخواه در گردهمایی « سازمان جوامع آمریکایی و ایرانی» در واشنگتن	آزاد شدن دارایی‌های مسدود شده ایران و تداوم سیاست‌های منطقه ای جمهوری اسلامی	وی انتقاد از برجام و با اشاره به آزاد شدن دارایی های مسدود ایران: «رژیم ایران با استفاده از این پول های باد آورده همسایگانش را تهدید خواهد کرد و تسلیحاتی در اختیار ستیزه جویان قرار خواهد داد تا آمریکایی ها را بکشند.»	نشریه آمریکایی هیل
۳	دوشنبه ۹۴/۱۲/۱۰	اشتون کارتر، وزیر دفاع	برجام و کنترل ایران	...در حالی که توافق هسته‌ای، توافق خوبی در جلوگیری از دستیابی ایران به سلاح هسته ای است اما ما باید همچنان از تجاوز ایران جلوگیری و با نفوذ بد ایران علیه دوستان و متحدان ما به خصوص اسرائیل مقابله کنیم.	ای پی تی ان
۴	سه شنبه ۹۴/۱۲/۱۱	فرانک والتر اشتاینمایر، وزیر خارجه آلمان در کنفرانس خبری با همتای آمریکایی خود در واشنگتن	کنترل توان هسته‌ای ایران با برجام	ما با همکاری یکدیگر توانستیم توافق هسته‌ای ایران را به نتیجه برسانیم و ایران نیز (برنامه) بمب اتمی را کنار گذاشته است. ما با این توافق، شرایطی را فراهم کردیم تا ایران بتواند به شریکی سازنده یا دست کم شریکی سازنده در خاورمیانه تبدیل شود...	مونیتورینگ خبرگزاری صدا و سیما
۵	چهارشنبه ۹۴/۱۲/۱۲	«وینسنت استوارت»، مدیر آژانس اطلاعات دفاعی آمریکا	تداوم سیاست‌های منطقه‌ای ایران با وجود تحریم‌ها	تحریم‌ها مانعی در برنامه موشکی ایران ایجاد نکرده است، رفع تحریم‌ها منجر خواهد شد ایران از روسیه، تسلیحات پیشرفته بخرد، «من کاملاً انتظار دارم که ایران بخشی از متابعتش را برای ادامه مدرن‌سازی نیروهای نظامی خود صرف کند.»	خبرگزاری فارس
۶	جمعه ۹۴/۱۲/۱۴	«کالین کال»، مشاور امنیت ملی معاون رئیس جمهوری آمریکا	تغییر سیاست‌های منطقه‌ای ایران در اثر برجام	ایران پس از این توافق، در راستای تلاش برای پیوستن به جامعه جهانی، تغییراتی در رفتارش ایجاد کرده است. «کال»، کم شدن توانایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، حضور ایران در اجلاس سوریه و نتایج اخیر انتخابات ایران را تغییراتی دانست که به ادعای او به دلیل امضای برجام حاصل شده‌اند...	خبرگزاری فارس
۷	جمعه ۹۴/۱۲/۱۴	مارکو روبریو، نامزد جمهوری خواهان در انتخابات ریاست جمهوری	تداوم سیاست‌های منطقه ای تهران در پسا تحریم	ایران از موضوع رفع تحریم‌ها به یکصد و پنجاه میلیارد دلار دست یافته است. آنها می‌خواهند از این مبلغ برای خرید سلاح اتمی استفاده کنند.	رویترز

د - رصد روند اجرایی برجام از منظر الزامات نه‌گانه رهبر معظم انقلاب

ردیف	الزامات نه‌گانه رهبر انقلاب	واکنش‌های داخلی	واکنش‌های خارجی	فرایند اجرایی
۱	<p>اولاً: از آنجا که پذیرش مذاکرات از سوی ایران اساساً با هدف لغو تحریم‌های ظالمانه‌ی اقتصادی و مالی صورت گرفته است و اجرائی شدن آن در برجام به بعد از اقدام‌های ایران موکول گردیده، لازم است تضمین‌های قوی و کافی برای جلوگیری از تخلف طرف‌های مقابل، تدارک شود، که از جمله‌ی آن اعلام کتبی رئیس‌جمهور آمریکا و اتحادیه اروپا مبنی بر لغو تحریم‌ها است. در اعلام اتحادیه اروپا و رئیس‌جمهور آمریکا، باید تصریح شود که این تحریم‌ها بکلی برداشته شده است. هرگونه اظهار مبنی بر این‌که ساختار تحریم‌ها باقی خواهد ماند، به منزله‌ی نقض برجام است.</p>	<p>- سعید جلیلی: در مذاکرات هسته‌ای عقب نشینی کردیم، در دوره‌ی من، از حقوق کشور دفاع می‌کردیم / بعد از برجام گفته می‌شود طلب‌هایی که ما از کشور هند داریم تنها از طریق کالا باید دریافت شود . در مذاکرات هسته‌ای عقب نشینی کردیم من به صورت جزئی این مسئله را در قضیه برجام مطرح کردم و به تعبیر مقام معظم رهبری ما هزینه‌های سنگینی در این مسیر پرداخت کردیم.(انتخاب پنجشنبه ۹۴/۱۲/۱۳)</p> <p>- رویترز: بانک‌های خارجی نمی‌توانند با دلار با ایران معامله کنند/ استفاده ایران از سوئیفت همچنان بسیار محدود است. بانک‌های خارجی نمی‌توانند با دلار با ایران معامله کنند/ استفاده ایران از سوئیفت همچنان بسیار محدود است (خبرگزاری فارس یکشنبه ۹۴/۱۲/۱۶)</p>	<p>- دستگیری ۶ نفر در ایتالیا به بهانه تلاش برای فروش فناوری‌های دوگانه به ایران؛ خبرگزاری «آنسا» مدعی شده تجهیزات ضبط شده از متهمان قابل استفاده در فناوری‌های موشکی هستند. (خبرگزاری فارس جمعه ۹۴/۱۲/۱۴)</p> <p>- سناتور آمریکایی با ارسال نامه‌ای برای وزیر خزانه داری این کشور خواستار اعمال تحریم‌های اقتصادی واشنگتن علیه هر شرکتی شدند که با شرکت هواپیمایی ماهان ایران، همکاری داشته باشد. (خبرگزاری تسنیم شنبه ۹۴/۱۲/۱۵)</p>	<p>- علی اکبر صالحی رئیس سازمان انرژی اتمی: تهران به آنچه توافق شده است پایبند است، گفت: طرف مقابل در اجرای برخی موارد تاخیر کرده است، همچنان با وزیر انرژی آمریکا برای اجرایی شدن سازوکار اجرای برجام در ارتباط هستیم، صالحی با بیان اینکه برخی از بانک‌های بزرگ اروپایی تحریم‌های اعمال شده علیه ایران را به طور کامل برداشته‌اند. (میزان سه‌شنبه ۹۴/۱۲/۱۱)</p>

فرایند اجرایی	واکنش‌های خارجی	واکنش‌های داخلی	الزامات نه‌گانه رهبر انقلاب	ردیف
<p>- علی اکبر صالحی رئیس سازمان انرژی اتمی: در حال حاضر هم خیالم از نظر فنی این توافق (برجام) کاملاً راحت است. غنی‌سازی ما ادامه پیدا خواهد کرد. راکتور آب سنگین ما حفظ شده و تحقیق و توسعه هم ادامه خواهد داشت. (خبرگزاری فارس شنبه ۹۴/۱۲/۱۵)</p> <p>- حسن روحانی رئیس جمهوری: در همین زمینه هسته‌ای برای اولین بار به سمت تجارت مواد هسته‌ای رفتیم و اصلاً چند سال قبل در مخیله کسی نمی آمد که ما می توانیم راجع به مواد هسته ای تبادل مواد داشته باشیم، کیک زرد بخریم و یا آب سنگین در دنیا بفروشیم. اینکه ما بتوانیم با همکاری کشورهای دیگر یک راکتور را تکمیل کنیم. پس تعامل با دنیا شروع شده و برجام اجرا شده است. اما اینکه کسی بگوید در اجرای برجام هیچ نقصی وجود ندارد ممکن است نقص هم باشد که باید برطرف شود.(الف یکشنبه ۹۴/۱۲/۱۶)</p>	<p>-----</p>	<p>-----</p>	<p>رابعاً: اقدام در مورد نوسازی کارخانه‌ی اراک با حفظ هویت سنگین آن، تنها در صورتی آغاز خواهد شد که قرارداد قطعی و مطمئن درباره‌ی طرح جایگزین و تضمین کافی برای اجرای آن منعقد شده باشد.</p> <p>سادساً: مطابق مصوبه مجلس، طرح و تمهیدات لازم برای توسعه‌ی میان‌مدت صنعت انرژی اتمی که شامل روش پیشرفت در مقاطع مختلف از هم‌اکنون تا پانزده سال و منتهی به ۱۹۰ هزار سو است، تهیه و با دقت در شورای عالی امنیت ملی بررسی شود. این طرح باید هرگونه نگرانی ناشی از برخی مطالب در ضمائم برجام را برطرف کند.</p> <p>سابعاً: سازمان انرژی اتمی، تحقیق و توسعه در ابعاد مختلف را در مقام اجرا به‌گونه‌ای سامان‌دهی کند که در پایان دوره‌ی هشت ساله هیچ کمبود فناوری برای ایجاد غنی‌سازی مورد قبول در برجام وجود نداشته باشد. (چهارشنبه ۹۴/۷/۲۹ پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای)</p>	<p>۲</p>

هـ - بررسی پیامدهای سیاسی، امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی اجرایی برجام

منبع و تاریخ	مستند	حوزه موضوعی	محور یا موضوع	ردیف
خبرگزاری مهر چهارشنبه ۹۴/۱۲/۱۲	مبادله پولی اروپا با ایران از طریق یک بانک آلمانی آغاز شد؛ یک بانک آلمانی به عنوان نخستین بانک اروپایی پس از به اجرا گذاشته شدن برجام، مبادله پول با ایران را آغاز کرد. پس از لغو تحریم ها علیه ایران، یک بانک آلمانی بار دیگر در رابطه با ایران خدمات بانکی ارائه می دهد و از دیروز سه شنبه مشتریان از طریق «بانک تجاری ایران و اروپا» در هامبورگ پول به ایران واریز یا از ایران حواله های بانکی دریافت می کنند.	مالی - بانکی	برجام مبادلات بانکی ایران با سایر کشورها را رونق بخشیده	۱
انتخاب پنجشنبه ۹۴/۱۲/۱۳	سعید جلیلی: در مذاکرات هسته ای عقب نشینی کردیم ، .. بعد از برجام گفته می شود طلب هایی که ما از کشور هند داریم تنها از طریق کالا باید دریافت شود ، ما قدرت هسته ای خود از جمله غنی سازی ۲۰ درصد و سایر پیشرفت های هسته ای را مدیون شهدای هسته ای بوده ایم. بلکه در مذاکرات هسته ای عقب نشینی کردیم من به صورت جزئی این مسئله را در قضیه برجام مطرح کردم و به تعبیر مقام معظم رهبری ما هزینه های سنگینی در این مسیر پرداخت کردیم.	اقتدار ملی - امنیتی	برجام عقب نشینی های متعددی را به ایران تحمیل کرده	۲
خبرگزاری فارس جمعه ۹۴/۱۲/۱۴	«حمیدرضا چیت چیان» وزیر نیرو در اجلاس مشترک ایران و آلمان گفت: «با همکاری مشترکی که ایران بعد از لغو تحریم ها آغاز کرده است، رشد اقتصادی ایران به ۸ درصد خواهد رسید.» «جو کازر» رئیس شرکت زیمنس هم پس از اینکه با «عباسعلی علی آبادی» مدیرعامل شرکت مپنا دیدار کرد گفت که قراردادهای مهم به همکاری های دراز مدت میان طرفین منجر شد. این شرکت آلمانی اوایل سال جاری و پس از توافق هسته ای میان ایران و غرب که به برداشته شدن تحریم های بانکی، کشتی رانی و بیمه منجر شد، نخستین شرکت مهم آلمانی بود که برای برقراری رابطه اقتصادی با ایران تفاهمنامه تجاری امضا کرد.	همکاری های بین المللی	برجام همکاری های بین المللی با ایران را در پی داشته است	۳

ردیف	محور یا موضوع	حوزه موضوعی	مستند	منبع و تاریخ
۴	برجام سیاست‌های ایران در منطقه را تعدیل کرده است	امنیت بین الملل	«کالین کال» مشاور امنیت ملی معاون رئیس‌جمهوری آمریکا در اندیشکده «رند»: برخی از رفتارهای ایران بعد از امضای توافق هسته‌ای با گروه ۵+۱ تغییر کرده است تهران پس از این توافق، در راستای تلاش برای پیوستن به جامعه جهانی، تغییری در رفتارش ایجاد کرده است. کم شدن توانایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، حضور ایران در اجلاس سوریه و نتایج اخیر انتخابات ایران را تغییراتی است که به دلیل امضای برجام حاصل شده‌اند.	خبرگزاری فارس جمعه ۹۴/۱۲/۱۴
۵	با وجود برجام تحریم‌ها هنوز ادامه دارد	تحریمی	دستگیری ۶ نفر در ایتالیا به بهانه تلاش برای فروش فناوری‌های دوگانه به ایران؛ خبرگزاری فارس: دستگیری ۶ نفر در ایتالیا به بهانه تلاش برای فروش فناوری‌های دوگانه به ایران؛ خبرگزاری «آنسا» ایتالیا مدعی شده تجهیزات ضبط شده از متهمان آنتن‌های مخابراتی و دستگاهی برای تغییر دادن لوله‌های فولادی را شامل می‌شود که قابل استفاده در فناوری‌های موشکی هستند. این تجهیزات، مطابق ادعاها از شرکت‌های آلمانی و ایتالیایی خریداری شده بودند.	خبرگزاری فارس جمعه ۹۴/۱۲/۱۴
۶	با وجود برجام تحریم‌ها هنوز ادامه دارد	تحریمی	۴ سناتور آمریکایی با ارسال نامه‌ای برای جک لو وزیر خزانه داری این کشور خواستار اعمال تحریم‌های اقتصادی واشنگتن علیه هر شرکتی شدند که با شرکت هواپیمایی ماهان ایران، همکاری داشته باشد. سناتورهای آمریکایی در این نامه اعلام کردند	خبرگزاری تسنیم شنبه ۹۴/۱۲/۱۵
۷	برجام همکاری بین المللی هسته‌ای با ایران را در پی داشت	همکاری بین المللی در زمینه هسته‌ای	حسن روحانی رئیس‌جمهوری: در همین زمینه هسته‌ای برای اولین بار به سمت تجارت مواد هسته‌ای رفتیم و اصلاً چند سال قبل در مخیله کسی نمی‌آمد که ما می‌توانیم راجع به مواد هسته‌ای تبادل مواد داشته باشیم، کیک زرد بخریم و یا آب سنگین در دنیا بفروشیم. اینکه ما بتوانیم با همکاری کشورهای دیگر یک راکتور را تکمیل کنیم. پس تعامل با دنیا شروع شده و برجام اجرا شده است. اما اینکه کسی بگوید در اجرای برجام هیچ نقصی وجود ندارد ممکن است نقص هم باشد که باید برطرف شود.	الف یکشنبه ۹۴/۱۲/۱۶

بررسی و تحلیل

تحلیل و جمع‌بندی مهم‌ترین اظهارات و اقدامات مقامات جمهوری اسلامی ایران، آمریکا، اروپا و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پس از برجام؛

خبرهای انتخاباتی (به مناسبت برگزاری پنجمین دوره انتخابات مجلس خبرگان رهبری و دهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی) به دلیل فاصله گرفتن زمانی از تاریخ وقوع آن در مقایسه با دو هفته اخیر به شدت کاهش یافته ولی خبرهای سوریه (آتش بس در این کشور جنگ زده و تلاش‌های بین‌المللی برای حل معضل یادشده) در عرصه بین‌الملل و رحلت آیه‌الله واعظ طبسی تولیت پیشین آستان قدس رضوی؛ فضای غالب خبری را به خود اختصاص می‌دهد. با این احوال خبرهایی همچون؛ «تاکید علی اکبر صالحی بر تأخیر غرب در اجرای تعهدات برجامی خود»، «آغاز مبادله پولی اروپا با ایران از طریق بانک آلمانی»، «بازداشت یک آمریکایی و ۶ ایتالیایی به اتهام دور زدن تحریم‌های ایران» و «درخواست اعمال تحریم‌های اقتصادی علیه شرکت هواپیمایی ماهان» از جمله مطالبی هستند که در بازه زمانی ۱۲/۱۰ تا ۹۴/۱۲/۱۶ در خصوص برجام رسانه‌ای شدند.

۱- با وجود تمرکز فضای سیاسی داخل و اخبار بسیاری از خبرگزاری‌ها به رحلت تولیت پیشین آستان قدس رضوی، اما کماکان «برجام و موضوعات مرتبط با آن» مبنای اظهارنظر برخی از مقامات آمریکایی به بهانه‌های مختلف در هفته اخیر بود. با بررسی‌های صورت گرفته در اظهارات مقامات یاد شده به نظر می‌رسد «تأثیر تحریم‌ها بر ایران و تداوم تحریم‌ها..» از جمله محورهای همیشگی در خصوص برجام است. البته ممکن است در وهله اول به این نتیجه برسیم که اقدامات ضد ایرانی واشنگتن در مقایسه با چند ماه گذشته (در آستانه دستیابی به برجام) کاهش یافته ولی واقعیت این است که این گونه اقدامات و اظهار نظرها نه تنها پایان نیافته بلکه هنوز هم کم و بیش ادامه دارد. به عنوان نمونه کالین کال مشاور معاون رییس جمهوری آمریکا در اظهاراتی ضمن تمجید از ساختار تحریم‌ها بر تأثیر پذیری ایران از آنها تأکید کرد و گفت: «برخی از رفتارهای ایران بعد از امضای توافق هسته‌ای با گروه ۱+۵ تغییر کرده است.. کم شدن توانایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، حضور ایران در اجلاس سوریه و نتایج اخیر انتخابات ایران تغییراتی است که به دلیل امضای برجام حاصل شده‌اند.. ایران به تعهداتش تحت برجام پایبند بوده و «ملوان‌های بازداشتی» و سایر زندانیان آمریکایی را آزاد کرده است.. توافق هسته‌ای به ایجاد خطوط ارتباطی جدید میان واشنگتن و تهران منجر شده است. او گفته این خط ارتباطی پیشرفت اولیه ایران به سمت اجرای توافق هسته‌ای را تسهیل کرده و باعث جلوگیری از حبس طولانی مدت ملوان‌ها شده است.» (خبرگزاری فارس جمعه ۹۴/۱۲/۱۴)

اما اقدامات ضد ایرانی واشنگتن به این مورد منحصر نمی‌شود، تنها چند روز پیش تعدادی از سناتورهای آمریکایی در نامه‌ای به وزیر خزانه‌داری آمریکا تحریم شرکت هواپیمایی ماهان را خواستار شدند. خبرگزاری‌ها در این خصوص اعلام کردند: «۴ سناتور آمریکایی با ارسال نامه‌ای برای جک لو وزیر خزانه داری این کشور خواستار اعمال تحریم‌های اقتصادی واشنگتن علیه هر شرکتی شدند که با شرکت هواپیمایی ماهان ایران، همکاری داشته باشد. سناتورهای آمریکایی در این نامه اعلام کردند: وزارت خزانه داری آمریکا ماهان ایر را به خاطر حمایت از تروریسم و ارسال سلاح برای حزب الله لبنان و دولت بشار اسد در سوریه در فهرست تحریم‌ها قرار داده ولی این شرکت همچنان به فعالیت با شبکه‌ای از شرکای خود در اروپا ادامه می‌دهد. کلی آیوت، کریس کونز، لیندسی گراهام و ریچارد بلومنتال در این نامه نوشتند: ماهان ایر به فعالیت ادامه می‌دهد و حتی شبکه تجارت بین‌المللی خود را گسترش داده است. اکنون وقت اعمال تحریم علیه شرکت‌هایی است که به ماهان ایر کمک می‌کنند.» (خبرگزاری تسنیم شنبه ۹۴/۱۲/۱۵)

البته دو خبر بالا را در کنار خبر بازداشت تعدادی از اتباع اروپایی و آمریکایی به بهانه دور زدن تحریم‌های ایران بگذارید. این در حالی است که طبق برجام تمامی طرف‌های مقابل ایران اسلامی اعم از اروپا و آمریکا موظفند تحریم‌های ظالمانه ایران را متوقف کنند.

۲- «آغاز مبادله پولی اروپا با ایران از طریق بانک آلمانی» دیگر خبر مهم برجای این هفته البته در بُعد اقتصادی بود که مخاطبان بسیاری داشت. هر چند فعالیت واقعی یا غیر واقعی سوئیفت در هفته گذشته هنوز هم در ذهن افراد زیادی به عنوان سؤال جلب توجه می‌کند ولی به گزارش خبرگزاری‌ها تبادلات پولی ایران و اروپا از طریق یک بانک آلمانی آغاز شده است. بر این اساس: یک بانک آلمانی به عنوان نخستین بانک اروپایی پس از به اجرا گذاشته شدن برجام، مبادله پول با ایران را آغاز کرد. پس از لغو تحریم‌ها علیه ایران، یک بانک آلمانی بار دیگر در رابطه با ایران خدمات بانکی ارائه می‌دهد و از دیروز سه‌شنبه مشتریان از طریق «بانک تجاری ایران و اروپا» در هامبورگ پول به ایران واریز یا از ایران حواله‌های بانکی دریافت می‌کنند. (خبرگزاری مهر چهارشنبه ۹۴/۱۲/۱۲)

۳- «تاکید علی اکبر صالحی بر تاخیر غرب در اجرای تعهدات برجای خود» خبر مهم دیگری است که این هفته در فضای مجازی بازتاب زیادی یافت. خبرگزاری‌ها در این خصوص گزارش دادند: علی اکبر صالحی رئیس سازمان انرژی اتمی اعلام کرد: تهران به آنچه توافق شده است پایبند است، طرف مقابل در اجرای برخی موارد تاخیر کرده است، برخی از بانک‌های بزرگ اروپایی تحریم‌های اعمال شده علیه ایران را به طور کامل برداشته‌اند.. (میزان سه‌شنبه ۹۴/۱۲/۱۱) جالب است که علاوه بر دکتر صالحی، رییس جمهوری نیز در سخنانی مطالب یاد شده را به گونه‌ای دیگر بیان کرد. بر اساس این گزارش آقای روحانی در سخنانی در خصوص برجام اعلام کرد: برخی از بانک‌ها هنوز یک مقدار هراس دارند که نکند با ایران وارد مبادله شویم. به هر حال مارگزیده از ریسمان سیاه و سفید می‌ترسد. ریسمان که با کسی کار ندارد. بانکی که قبلاً جریمه شده به خاطر کار با ایران، ممکن است امروز کار را شروع نکند.. هنوز هم آمریکایی‌ها باید در اجرای برجام فعال‌تر باشند، خواست ما این است که در برخی موارد آن‌ها آن مقداری که می‌بایست تلاش می‌کردند را نکردند. (الف یکشنبه ۹۴/۱۲/۱۶)

این اظهارات و موضعگیری مسئولان و دست‌اندرکاران اصلی برجام بی‌سابقه و در عین حال تامل برانگیز و هشدار آمیز است. مقامات داخلی که در خصوص برجام تنها به نکات مثبتش می‌پرداختند حال خود به تاخیر و عهدشکنی غرب در این باره می‌پردازند و از آن گلایه دارند. سخنان رئیس سازمان انرژی اتمی کشور و همچنین مطالب بیان شده رئیس جمهوری در خصوص اجرای تعهدات برجای غرب خود هشدار می‌تامل برانگیز است که اقدامات غرب را با واقع بینی و احتیاط پی‌گیری کنیم و در موضع مطالبه حقوق مسلم خود باشیم.. دوری از خوش بینی و ضرورت واقع بینی نسبت به اقدامات غرب یکی از خواسته‌های اصلی رهبری است. ایشان بارها نسبت به این مهم در بیاناتی که به الزامات نه‌گانه معروف است تاکید داشتند.^۱

۱ - بسم‌الله الرحمن الرحیم

جناب آقای روحانی رئیس‌جمهور اسلامی ایران و رئیس شورای عالی امنیت ملی (دامت توفیقاته)

با سلام و تحیت؛

اکنون که موافقت‌نامه‌ی موسوم به «برجام» پس از بررسی‌های دقیق و مسئولانه در مجلس شورای اسلامی، کمیسیون ویژه و دیگر کمیسیون‌ها و نیز در شورای عالی امنیت ملی، سرانجام از مجاری قانونی عبور کرده و در انتظار اعلام نظر اینجانب است، لازم میدانم نکاتی را یادآور شوم تا جنابعالی و دیگر دست‌اندرکاران مستقیم و غیرمستقیم آن، فرصتهای کافی برای رعایت و حفظ منافع ملی و مصالح عالی‌هوی کشور در اختیار داشته باشید.

(۱) پیش از هر چیز لازم میدانم از همه‌ی دست‌اندرکاران این فرایند پرچالش، در همه دوره‌ها از جمله هیئت مذاکره‌کننده اخیر که در توضیح نقاط مثبت و در اصل تثبیت آن نقاط همه سعی ممکن خود را به کار بردند، و نیز از منتقدانی که با ریزبینی قابل تحسین، نقاط ضعف آن را به همه‌ی ما یادآور شدند و مخصوصاً از رئیس و اعضای کمیسیون ویژه‌ی مجلس و نیز از اعضای عالی‌مقام شورای عالی امنیت ملی که با درج ملاحظات مهم خود، برخی از نقاط خلأ را پوشش دادند، و

منویات رهبر معظم انقلاب نهایت کوشش خود را بکار گیرند.

بنابراین ضرورت دارد مسئولان ذریب در تمامی سطوح به ویژه در برجام (کمیته نظارت بر حسن اجرای برجام) با رصد دقیق اخبار و اتفاقات مربوط به برجام، در جهت مراععات منافع ملی و

سرانجام از رئیس و نمایندگان مجلس شورای اسلامی که با تصویب طرحی محتاطانه، راه درست اجرا را به دولت ارائه کردند، و نیز از رسانه ملی و نویسندگان مطبوعات کشور که با همه اختلاف نظرها، در مجموع تصویر کاملی از این موافقت نامه در برابر افکار عمومی نهادند، قدردانی خود را اعلام دارم. این مجموعه‌ی پر حجم کار و تلاش و فکر در مسئله‌ای که گمان می‌رود از جمله مسائل به یاد ماندنی و عبرت‌آموز جمهوری اسلامی باشد، در خور تقدیر و مایه خرسندی است. به همین دلیل با اطمینان می‌توان گفت که پاداش الهی برای این نقش آفرینی‌های مسئولانه، مشتمل بر نصرت و رحمت و هدایت ذات حضرت حق خواهد بود، ان شاء الله؛ زیرا وعده نصرت الهی در برابر نصرت دین او، تخلف‌ناپذیر است.

۲) جناب‌عالی با سابقه‌ی چند دهه حضور در متن مسائل جمهوری اسلامی، طبعاً دانسته‌اید که دولت ایالات آمریکا، در قضیه‌ی هسته‌ای و نه در هیچ مسئله دیگری، در برابر ایران رویکردی جز خصومت و اختلال در پیش نگرفته است و در آینده هم بعید است جز این روش عمل کند. اظهارات رئیس‌جمهور آمریکا در دو نامه به اینجانب مبنی بر اینکه قصد براندازی جمهوری اسلامی را ندارد، خیلی زود با طرف‌داری‌اش از فتنه‌های داخلی و کمک مالی به معارضان جمهوری اسلامی، خلاف واقع از آب درآمد و تهدیدهای صریح وی به حمله‌ی نظامی و حتی هسته‌ای - که می‌تواند به کیفرخواست مبسوطی علیه وی در دادگاه‌های بین‌المللی منتهی شود - پرده از نیت واقعی سران آمریکا برداشت. صاحب‌نظران سیاسی عالم و افکار عمومی بسیاری از ملت‌ها، بوضوح تشخیص می‌دهند که عامل این خصومت تمام‌نشدنی، ماهیت و هویت جمهوری اسلامی ایران است که برخاسته از انقلاب اسلامی است. ایستادگی بر مواضع بر حق اسلامی در مخالفت با نظام سلطه و استکبار، ایستادگی در برابر زیاده‌طلبی و دست‌اندازی به ملت‌های ضعیف، افشای حمایت آمریکا از دیکتاتورهای قرون وسطائی و سرکوب ملت‌های مستقل، دفاع بی‌وقفه از ملت فلسطین و گروه‌های مقاومت میهنی، فریاد منطقی و دنیاپسند بر سر رژیم غاصب صهیونیست، قلم‌های عمده‌ای را تشکیل می‌دهند که دشمنی رژیم ایالات متحده‌ی آمریکا را بر ضد جمهوری اسلامی، برای آنان اجتناب‌ناپذیر کرده است؛ و این دشمنی تا هنگامی که جمهوری اسلامی با قدرت درونی و پایدار خود، آنان را مأیوس کند ادامه خواهد داشت.

چگونگی رفتار و گفتار دولت آمریکا در مسئله‌ی هسته‌ای و مذاکرات طولانی و ملال‌آور آن، نشان داد که این نیز یکی از حلقه‌های زنجیره دشمنی عنادآمیز آنان با جمهوری اسلامی است. فریب‌کاری آنان در دوگانگی میان اظهارات اولیه آنان که با نیت قبول مذاکره‌ی مستقیم از سوی ایران انجام میشد، با نقض عهده‌های مکرر آنان در طول مذاکرات دوساله و همراهی آنان با خواسته‌های رژیم صهیونیستی و دیپلماسی زورگویانه‌ی آنان در رابطه با دولت‌ها و مؤسسات اروپایی دخیل در مذاکرات، همه نشان‌دهنده‌ی آن است که ورود فریب‌کارانه‌ی آمریکا در مذاکرات هسته‌ای، نه با نیت حل و فصل عادلانه، که با غرض پیشبرد هدف‌های خصمانه‌ی خود درباره‌ی جمهوری اسلامی صورت گرفته است. بی‌شک حفظ هوشیاری نسبت به نیت‌های خصمانه‌ی دولت آمریکا و ایستادگی‌هایی که بر اثر آن در طول مسیر مذاکرات از سوی مسئولان جمهوری اسلامی به کار رفت، توانست در موارد متعددی، از ورود زیان‌های سنگین جلوگیری کند. با این حال، محصول مذاکرات که در قالب برجام شکل گرفته است، دچار نقاط ابهام و ضعف‌های ساختاری و موارد متعددی است که در صورت فقدان مراقبت دقیق و لحظه‌به‌لحظه، می‌تواند به خسارت‌های بزرگی برای حال و آینده‌ی کشور منتهی شود.

۳) بندهای نه‌گانه قانون اخیر مجلس و ملاحظات ده‌گانه ذیل مصوبه شورای عالی امنیت ملی، حاوی نکات مفید و مؤثر است که باید رعایت شود، با این حال برخی نکات لازم دیگر نیز هست که همراه با تأکید بر تعدادی از آنچه در آن دو سند آمده است، اعلام می‌گردد.

اولاً: از آنجا که پذیرش مذاکرات از سوی ایران اساساً با هدف لغو تحریم‌های ظالمانه‌ی اقتصادی و مالی صورت گرفته است و اجرائی شدن آن در برجام به بعد از اقدام‌های ایران موکول گردیده، لازم است تضمین‌های قوی و کافی برای جلوگیری از تخلف طرف‌های مقابل، تدارک شود، که از جمله‌ی آن اعلام کتبی رئیس‌جمهور آمریکا و اتحادیه اروپا مبنی بر لغو تحریم‌ها است. در اعلام اتحادیه اروپا و رئیس‌جمهور آمریکا، باید تصریح شود که این تحریم‌ها بکلی برداشته شده است. هرگونه اظهاری مبنی بر این که ساختار تحریم‌ها باقی خواهد ماند، به‌منزله‌ی نقض برجام است.

ثانیاً: در سراسر دوره هشت‌ساله، وضع هرگونه تحریم در هر سطح و به هر بهانه‌ای (از جمله بهانه‌های تکراری و خودساخته‌ی تروریسم و حقوق بشر) توسط هر یک از کشورهای طرف مذاکرات، نقض برجام محسوب خواهد شد و دولت موظف است طبق بند ۳ مصوبه‌ی مجلس، اقدام‌های لازم را انجام دهد و فعالیت‌های برجام را متوقف کند.

ثالثاً: اقدامات مربوط به آنچه در دو بند بعدی آمده است، تنها هنگامی آغاز خواهد شد که آژانس، پایان پرونده‌ی موضوعات حال و گذشته (PMD) را اعلام نماید.

رابعاً: اقدام در مورد نوسازی کارخانه‌ی اراک با حفظ هویت سنگین آن، تنها در صورتی آغاز خواهد شد که قرارداد قطعی و مطمئن درباره‌ی طرح جایگزین و تضمین کافی برای اجرای آن منعقد شده باشد.

خامساً: معامله‌ی اورانیوم غنی‌شده‌ی موجود در برابر کیک زرد با دولت خارجی در صورتی آغاز خواهد شد که قرارداد مطمئن در این باره همراه با تضمین کافی منعقد شده باشد. معامله و تبادل مزبور، باید بتدریج و در دفعات متعدد باشد.

سادساً: مطابق مصوبه مجلس، طرح و تمهیدات لازم برای توسعه‌ی میان‌مدت صنعت انرژی اتمی که شامل روش پیشرفت در مقاطع مختلف از هم‌اکنون تا پانزده سال و منتهی به ۱۹۰ هزار سو است، تهیه و با دقت در شورای عالی امنیت ملی بررسی شود. این طرح باید هرگونه نگرانی ناشی از برخی مطالب در ضمائم برجام را برطرف کند.

سابعاً: سازمان انرژی اتمی، تحقیق و توسعه در ابعاد مختلف را در مقام اجرا به‌گونه‌ای سامان‌دهی کند که در پایان دوره‌ی هشت‌ساله هیچ کمبود فناوری برای ایجاد غنی‌سازی مورد قبول در برجام وجود نداشته باشد.

ثامناً: توجه شود که در موارد ابهام سند برجام، تفسیر طرف مقابل مورد قبول نیست و مرجع، متن مذاکرات است.

تاسعاً: وجود پیچیدگی‌ها و ابهام‌ها در متن برجام و نیز گمان نقض عهد و تخلفات و فریب‌کاری در طرف مقابل به‌ویژه آمریکا، ایجاب می‌کند که یک هیئت قوی و آگاه و هوشمند، برای رصد پیشرفت کارها و انجام تعهدات طرف مقابل و تحقق آنچه در بالا بدان تصریح شده است، تشکیل شود. ترکیب و وظایف این هیئت باید در شورای عالی امنیت ملی تعیین و تصویب شود.

با توجه به آنچه ذکر شد، مصوبه‌ی جلسه‌ی ۶۳۴ مورخ ۹۴/۵/۱۹ شورای عالی امنیت ملی با رعایت موارد یاد شده تأیید می‌شود. در خاتمه همان‌طور که در جلسات متعدد به آن جناب و دیگر مسئولان دولتی یادآور شده و در جلسات عمومی به مردم عزیزمان گوشزد کرده‌ام، رفع تحریم‌ها هر چند از باب رفع ظلم و احقاق حقوق ملت ایران کار لازمی است، لیکن گشایش اقتصادی و بهبود معیشت و رفع معضلات کنونی جز با جدی گرفتن و پیگیری همه‌جانبه‌ی اقتصاد مقاومتی میسر نخواهد شد. امید است که مراقبت شود که این مقصود با جدیت تمام دنبال شود و بخصوص به تقویت تولید ملی توجه ویژه صورت گیرد و نیز مراقبت فرمایید که وضعیت پس از برداشته شدن تحریم‌ها، به واردات بی‌رویه نینجامد، و بخصوص از

وارد کردن هرگونه مواد مصرفی از آمریکا جداً پرهیز شود. (چهارشنبه ۹۴/۷/۲۹ پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای)